EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2019 09 11
COM(2019) 409 final

2019/0190 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu Pasaulio prekybos organizacijos generalinėje taryboje, dėl sprendimo dėl PPO įsipareigojimų atidėjimo, leidžiančio Jungtinėms Valstijoms taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą pagal Jungtinių Valstijų Karibų jūros baseino ekonomikos atgaivinimo aktą (CBERA), pratęsimo priėmimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) generalinėje taryboje dėl numatomo sprendimo dėl PPO įsipareigojimų atidėjimo, leidžiančio Jungtinėms Amerikos Valstijoms taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą pagal Jungtinių Valstijų Karibų jūros baseino ekonomikos atgaivinimo aktą (toliau – CBERA), pratęsimo priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis

Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis (toliau – PPO steigimo sutartis) įsigaliojo 1995 m. sausio 1 d.

Europos Sąjunga yra sutarties šalis.

2.2. Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferencija ir generalinė taryba

Vadovaujantis PPO steigimo sutarties IV straipsnio 1 dalimi, Ministrų konferencija turi įgaliojimus priimti sprendimus visais klausimais, kuriuos numato bet kuri iš daugiašalių prekybos sutarčių.

Vadovaujantis PPO steigimo sutarties IV straipsnio 2 dalimi, kai nevyksta ministrų konferencijos susirinkimai, jos funkcijas vykdo generalinė taryba.

Vadovaujantis IX straipsnio 1 dalimi, PPO sprendimus paprastai priimta bendru sutarimu.

2.3. Numatomas PPO generalinės tarybos aktas

Vadovaujantis PPO steigimo sutarties IX straipsnio 3 dalimi, išskirtinėmis aplinkybėmis narei nustatytas įsipareigojimas gali būti atidėtas.

Gavusi Jungtinių Valstijų prašymą, PPO generalinė taryba turi priimti sprendimą pratęsti galiojantį PPO įsipareigojimų atidėjimą, leidžiantį Jungtinėms Valstijoms taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą pagal CBERA, vadovaujantis PPO steigimo sutarties IX straipsnio 3 ir 4 dalimis (toliau – numatomas aktas).

Galiojantis su CBERA susijęs įsipareigojimų atidėjimas nustoja galioti 2019 m. gruodžio 31 d. Todėl numatomo akto tikslas – JAV prašymu pratęsti įsipareigojimų atidėjimą iki 2025 m. rugsėjo 30 d.

Numatomas aktas taps privalomas PPO šalims pagal PPO steigimo sutarties IX straipsnio 3 dalį ir II straipsnio 2 dalį, kurioje nustatyta: „Sutartys ir su jomis susiję dokumentai, įtraukti į 1, 2 ir 3 priedus <...> yra šios Sutarties sudėtinė dalis, privaloma visoms valstybėms narėms“.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Jungtinės Valstijos paprašė pratęsti galiojantį PPO JAV įsipareigojimų pagal Bendrojo susitarimo dėl muitų ir prekybos (GATT 1994) I straipsnio 1 dalį ir GATT 1994 XIII straipsnio 1 ir 2 dalis atidėjimą, kad Jungtinėms Valstijoms būtų leidžiama nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2025 m. rugsėjo 30 d. taikyti bemuitį režimą pagal CBERA reikalavimus atitinkantiems Centrinės Amerikos ir Karibų jūros šalių ir teritorijų (toliau – lengvatomis besinaudojančios šalys) kilmės produktams.

Jungtinės Valstijos pateikė prašymą pagal PPO steigimo sutarties IX straipsnio 3 ir 4 dalis. Prašymas grindžiamas tuo, kad Karibų jūros baseino šalyse, visų pirma Haityje, vyrauja skurdas ir nestabilumas, ir pabrėžiama, kad šių mažų šalių ekonomines perspektyvas dar labiau komplikuoja tai, kad jose dažnai vyksta gaivalinės nelaimės. Pagal CBERA taikomomis lengvatomis siekiama išplėsti ekonomines galimybes ir padėti regionui siekti didesnio stabilumo ir klestėjimo.

Jungtinių Valstijų teigimu, pagal CBERA taikomas bemuitis režimas neturėtų pažeisti kitų narių, kurios nesinaudoja tokiu režimu, interesų, taip pat tikimasi, kad išplėtus tokį bemuitį režimą labai nesikeis narių, kurios nėra lengvatomis besinaudojančios šalys, kilmės CBERA reikalavimus atitinkančių produktų Jungtinių Valstijų importo srautai.

Tai bus penktasis įsipareigojimų atidėjimo dėl lengvatinio muitų tarifų režimo pratęsimas; pirmą kartą jis suteiktas 1985 m. vasario 15 d. laikotarpiui nuo 1984 m. sausio 1 d. iki 1995 m. rugsėjo 30 d.[1], ir šiuo metu galioja iki 2019 m. gruodžio 31 d.[2]

Pratęsus įsipareigojimų atidėjimą nebūtų neigiamai paveikta nei Sąjungos ekonomika, nei prekybos ryšiai su šio įsipareigojimų atidėjimo lengvatomis besinaudojančiomis šalimis. Be to, Sąjunga remia kovos su skurdu ir stabilumo skatinimo veiksmus. Todėl pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Generalinėje taryboje, turėtų būti pritarti įsipareigojimų atidėjimo pratęsimui.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“[3].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Generalinė taryba yra susitarimu, t. y. PPO steigimo sutartimi, įsteigtas PPO organas.

Aktas, kurį turi priimti Generalinė taryba, yra teisinę galią turintis aktas. Vadovaujantis PPO steigimo sutarties II straipsnio 2 dalimi ir IX straipsnio 3 dalimi, numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

---

1 (BISD 31S/20).

2 WT/L/950.

3 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

PPO generalinės tarybos aktu bus įgyvendinamos PPO steigimo sutarties nuostatos, susijusios su įsipareigojimų atidėjimu, todėl tikslinga priimtą aktą paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2019/0190 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu Pasaulio prekybos organizacijos generalinėje taryboje, dėl sprendimo dėl PPO įsipareigojimų atidėjimo, leidžiančio Jungtinėms Valstijoms taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą pagal Jungtinių Valstijų Karibų jūros baseino ekonomikos atgaivinimo aktą (CBERA), pratęsimo priėmimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis (toliau – PPO steigimo sutartis) įsigaliojo 1995 m. sausio 1 d.

(2) vadovaujantis PPO steigimo sutarties II straipsnio 2 dalimi, „sutartys ir su jomis susiję dokumentai, įtraukti į 1, 2 ir 3 priedus (toliau – daugiašalės prekybos sutartys) yra šios Sutarties sudėtinė dalis, privaloma visoms valstybėms narėms“;

(3) vadovaujantis IX straipsnio 3 dalimi, išskirtinėmis aplinkybėmis Ministrų konferencija gali nuspręsti atidėti PPO steigimo sutartimi ar bet kuria iš daugiašalių prekybos sutarčių narei nustatytą įsipareigojimą;

(4) PPO steigimo sutarties IX straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytos įsipareigojimų, susijusių su į PPO steigimo sutarties 1A arba 1B, arba 1C priedus įtrauktomis daugiašalėmis prekybos sutartimis ir jų priedais, atidėjimo suteikimo procedūros;

(5) vadovaujantis PPO steigimo sutarties IV straipsnio 1 dalimi Ministrų konferencija turi įgaliojimus priimti sprendimus visais klausimais, kuriuos numato bet kuri iš daugiašalių prekybos sutarčių;

(6) vadovaujantis PPO steigimo sutarties IV straipsnio 2 dalimi, kai nevyksta PPO (Pasaulio prekybos organizacijos) ministrų konferencijos susirinkimai, jos funkcijas vykdo PPO generalinė taryba;

(7) vadovaujantis IX straipsnio 1 dalimi, PPO sprendimus paprastai priimta bendru sutarimu;

(8) 1985 m. vasario 15 d. Jungtinėms Valstijoms buvo leista atidėti įsipareigojimus pagal GATT 1994 I straipsnio 1 dalį laikotarpiui nuo 1984 m. sausio 1 d. iki 1995 m. rugsėjo 30 d. 1995 m. lapkričio 15 d. PPO narės pratęsė įsipareigojimų atidėjimą iki 2005 m. rugsėjo 30 d., o 2009 m. gegužės 29 d. – iki 2014 m. gruodžio 31 d. 2015 m. gegužės 5 d. PPO narės pratęsė įsipareigojimų pagal GATT 1994 I straipsnio 1 dalį atidėjimą ir išplėtė jo taikymą į jį įtraukiant GATT XIII straipsnio 1 ir 2 dalis laikotarpiui iki 2019 m. gruodžio 31 d. tiek, kiek tai būtina, kad Jungtinės Valstijos pagal CBERA nuostatas

įvardytų lengvatomis besinaudojančių šalių kilmės reikalavimus atitinkantiems importuojamiems produktams galėtų taikyti bemuitį režimą;

(9) vadovaudamosi PPO steigimo sutarties IX straipsnio 3 ir 4 dalimis, Jungtinės Valstijos Generalinei tarybai pateikė prašymą priimti sprendimą pratęsti galiojantį PPO įsipareigojimų atidėjimą, kad Jungtinėms Valstijoms būtų leista laikotarpiu nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2025 m. rugsėjo 30 d. reikalavimus atitinkantiems Centrinės Amerikos ir Karibų jūros šalių ir teritorijų kilmės produktams taikyti bemuitį režimą pagal CEBRA;

(10) Jungtinės Valstijos prašymą grindžia tuo, kad Karibų jūros baseino šalyse, visų pirma Haityje, vyrauja skurdas ir nestabilumas. Pagal CBERA taikomomis lengvatomis siekiama išplėsti ekonomines galimybes ir padėti regionui siekti didesnio stabilumo ir klestėjimo;

(11) Pratęsus įsipareigojimų atidėjimą nebūtų neigiamai paveikta nei Sąjungos ekonomika, nei Sąjungos prekybos ryšiai su šio įsipareigojimų atidėjimo lengvatomis besinaudojančiomis šalimis. Be to, Sąjunga remia kovos su skurdu ir stabilumo skatinimo veiksmus;

(12) tikslinga pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu Europos Komisija turi laikytis PPO generalinėje taryboje, pritariant Jungtinių Valstijų prašymui pratęsti įsipareigojimų atidėjimą, nes įsipareigojimų atidėjimo pratęsimas bus privalomas PPO narėms,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi laikytis Europos Komisija Pasaulio prekybos organizacijos generalinėje taryboje, yra pritarti PPO įsipareigojimų atidėjimo, leidžiančio Jungtinėms Valstijoms nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2025 m. rugsėjo 30 d. taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą reikalavimus atitinkantiems Centrinės Amerikos ir Karibų jūros šalių ir teritorijų kilmės produktams pagal JAV Karibų jūros baseino ekonomikos atgaivinimo aktą.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas